

BOTKYRKA

FÖRSAMLINGSBLAD

NR 2 2016

ALLT
STÅR PÅ
SPEL

PÅSK | EN MAN SOM HETER OVE | HJÄRTSTARTARE | STORVRETEN
VINTERNATT | SOMMARTID | EARTH HOUR | MUSIKTIPS | TRÄNING

**»JAG.
EN ETTÅRING
MED EN 68-
ÅRINGS
UTSEENDE«**

MED HJÄLP AV EN HJÄRTSTARTARE och erfarna läkare och sjukvårdspersonal började mitt hjärta slå igen och efter en ambulansfärd till operationsbordet började mitt nya liv. Vilken tur att jag tuppade av på akuten. Kanske har jag ändå några uppgifter kvar!

Tiden efter upptäckte jag att jag hade vänner som jag inte hade en aning om. Som oväntat gav sig till känna.

JAG HAR ALDRIG VARIT RÄDD för döden. Det har inget att göra med att jag arbetat som kyrkogårdschef. Jag tycker att det är spännande att få veta vad som kommer sen. Jag tror att det bästa hos människan – tack och lov gäller det även mig – visar sig inte förrän på andra sidan, hos Gud.

Första dagen i himlalandet, den vill jag inte missa! Jag har svårt att tänka mig att Jesus som Guds son skulle ha stått ut och klarat sin uppgift här på jorden, om han inte vetat vad som väntade.

Det är spännande att vara på väg mot det målet.

KAN MAN VERKLIGEN TRO på det? Absolut, lika mycket som jag tror på solen, även när molnen döljer den.

Sällan är det så många som hoppas på ett nytt liv som i våra dagar. Det var länge sen vi på nära håll upplevde så många flyktingars dröm om ett nytt liv i fred och frihet. För oss som har sett drömmen gå i uppfyllelse för egen del, är det tungt att se den missunnsamhet som t o m går så långt att flyktingboenden bränns ner. Förövarna ser sig som hjältar.

Men Bibelns svar på frågan – Vem är en hjälte? – är fullständigt tvärtom:

Den som gör sin fiende till en vän.

Moder Teresa har skrivit:

Livet är en chans, ta vara på den.

Livet är dyrbart, ha omsorg om det.

Lennart Sjöström

...år kulturintresserad nybliven pensionär.
Tidigare kyrkogårds- och fastighetschef i
Botkyrka församling.

INNEHÅLL

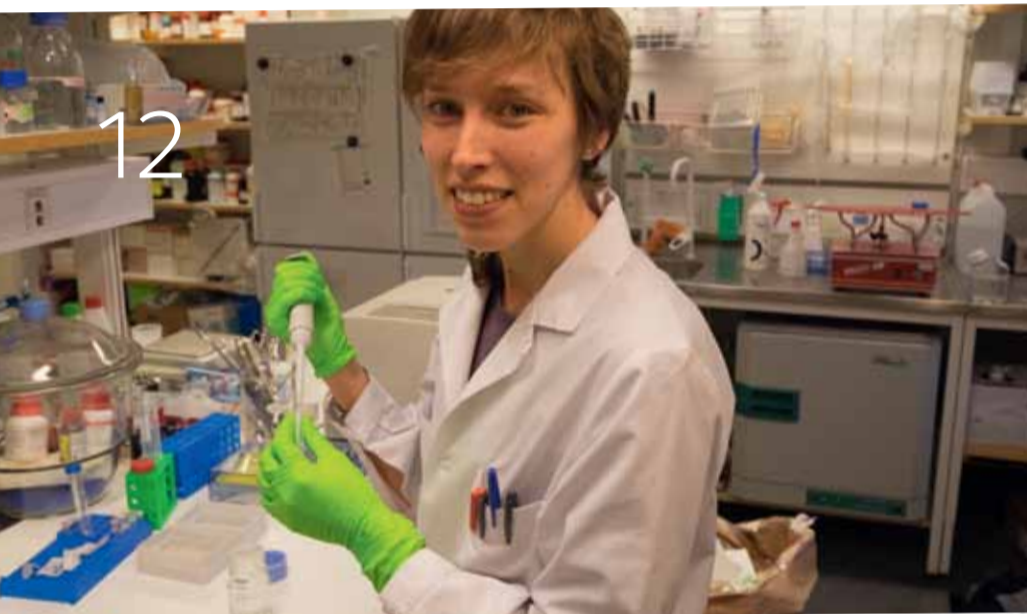

6

LIVSVIKTIGT

SID 6-9

Petrus tränar tränar fem till sju gånger i veckan. Under flera månaders tid har Petrus kämpat med ryggen. Det var först när han bad till Gud om hjälp som smärtan släppte på riktigt.

12

NÄR ALLT STÅR PÅ SPEL

SID 20

Nosa, spänn öronen till och smaka! Nåden ler i påskens glädje.

20

PÅSKFIRAREN

SID 12-15

För Jolanta Lundgren är påskdagen årets stora festdag. En festdag som ger livet mening. Vägen dit går genom 40 dagars fasta.

28

DET ÄR NU SOM LIVET ÄR MITT

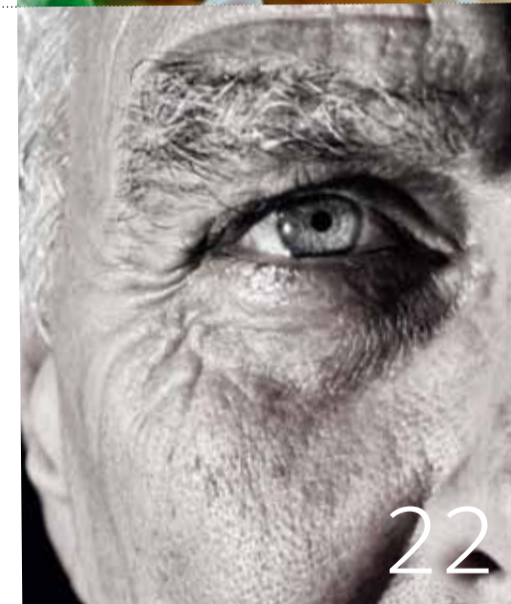
SID 28

Elin Åkesson skriver om hur upplevelsen av musik påverkas av att den spelades vid en viss händelse.

VINTERNATT

SID 28

I vinter har Ångskyrkan varit en del av Hela Människans satsning på att erbjuda EU-medborgare några natters trygg övernattnig.

22

KÄNN HISTORIENS VINGSLAG

SID 12

HJÄRTSTARTARE

SID 18

MÖTE FÖR FRED

SID 24

FILMTIPS

SID 26

STORVRETEN SEDD GENOM EN KYRKA

SID 16-17

VINTERNATT

SID 22

PÅVEN KOMMER

SID 25

HÄNDER UNDER PÅSKEN

SID 30

Det krävs mod att våga förändring

Mod att släppa taget om en tidning som sett ungefär likadan ut i tio år. Vad ska våra läsare säga? Allt sätts på spel, men nu gör vi det! Nu vågar vi! Så:

Välkommen till Botkyrka församlings nya tidning! Välkommen att ta del av det kristna och andliga landskapet som breder ut sig här i Botkyrka i text och bild. Ett landskap av människor av alla de slag, med erfarenheter från när och fjärran. Till det yttre kan vi nog se lite olika ut, ha olika åsikter och upplevas som mer eller mindre främmande, men vi bär alla på samma frågor som i grund och botten handlar om hur det är att vara människa, på gott och ont.

Vår ambition är att du i varje nummer ska få möta nya spännande människor, just härifrån Botkyrka, som berättar något som är angeläget för dem. Du ska också få fakta och fördjupning om kristna och andliga frågor, bli orienterad om vad som händer hos oss och i omvärlden. Plus lite extra läsning varje gång.

Vi önskar dig god läsning och en Glad påsk!

Redaktionen genom
Ann-Christine Blixth, redaktör

BOTKYRKA FÖRSAMLINGSBLAD #2. 2016

REDAKTÖR: Ann-Christine Blixth, annchristine.blixth@svenskakyrkan.se

REDAKTION I DETTA NUMMER: Ann-Christine Blixth, Arne Hyckenberg,

Inga-Britt Rova, Beatrice Lönnqvist, Andréas Lindström

FORM: Andréas Lindström, september, andreas@september.se

ANSVARIG UTGIVARE: Sven Gunnarsson, sven.gunnarsson@svenskakyrkan.se

TALTDNING: Församlingsbladet finns som taltidning. Ring 08-530 222 00 för info

DISTRIBUTION: Posten UPPLAGA: 31 800 ex

TRYCK: Sörmlands Grafiska OMSLAGSFOTO: Arne Hyckeberg

ANN-CHRISTINE BLIXTH

Hon är informatör i Botkyrka församling sedan länge. Nu drömmer hon om årets första tur till sommarhuset i Dalsland. Doften. Utsikten. Känslan. I det här numret har hon pratat påskfirande med Jolanta Lundgren och funderar fortfarande på påskpynt. Till jul har vi julkrubbor, men vad har vi till påsken? Här finns möjlighet till nytänkande...

BEATRICE LÖNNQVIST

Hon har varit präst i snart sjutton år och i Norra distriktet har hon varit sedan år 2012. Hon tycker om att springa och i vår ska hon springa halvmaran trots att hon inte alls är nöjd med sina löptider. I det här numret har hon skrivit om sitt möte med Petrus Isabar som gav henne både nåt att tänka på och lite pepp. Under våren följer hon slaviskt Melodifestivalen tillsammans med sin man och sina tre barn.

ARNE HYCKENBERG

Har varit fotograf sedan 80-talet. I det här numret var den stora utmaningen att ge en känsla av påskens allvarliga sida och temat "Allt står på spel", till tidningens förstasida. Tre av församlingen ungdomar ställde tålmodigt upp och hjälpte till att hitta rätt stämning utomhus en kall kväll i Hallunda.

INGA-BRITT ROVA

Ledamot i kyrkofullmäktige och kyrkoråd. Kyrkvärd i Tumba kyrka. Som pensionerad förlagsredaktör är hon lycklig över att få lustläsa och slippa ägna tid åt en massa opublicerbara manuskript. Det blir mest skönlitteratur men också en och annan fackbok eller biografi. Läser ofta korrektur på Botkyrka församlingsblad.

ANDRÉAS LINDSTRÖM

Arbetar med kommunikation. Gärna tillsammans med idéorganisationer. Till påsk äter han gärna ägg (dock inte godisvarianten). Ja, även andra dagar går ägg ner. Har i detta nummer tänkt och fixat med struktur och form.

TRÄNINGSVÄSKAN

TEXT: Beatrice Lönnqvist FOTO: Arne Hyckenberg

För Petrus Isabar är träningen en självklar del av livet. Han har tränat så länge som han kan minnas och provat många olika sporter. Han tränar flera dagar i veckan. Ibland flera pass samma dag. Med sig har han alltid träningsväskan.

■ **Collegetröjan** – Petrus tränar alltid i en collegetröja, därför att han vill svettas så mycket som möjligt.

■ **Skorna** – Petrus har tre par skor som han växlar emellan, det här är hans inneskor

■ **Armbandet** – Petrus har fått det av en kompis när han var på semester. Vi köper alltid saker till våra närmaste vänner när vi reser. Det är nästan alltid någon sak med Jesus på.

■ **Ringen** – köpte han när han var på pilgrimsresa med de äldre ungdomarna till Barcelona i höstas.

■ **Vattenflaskan** – Petrus dricker bara vatten när han tränar. Han har slutat helt med aminosyror och proteinpulver. Efter träningen åker han hem och äter istället.

■ **Väskan** – Petrus bär egentligen bara väskan till och från bilen, som tar honom mellan hemmet och träningen.

■ **Duschcreme** – för Petrus är det självklart att duscha efter träningen. Han vill så klart lukta gott.

■ **Halsbandet** -har han köpt i Grekland i somras, när han var där på semester. I fem dagar gick han runt helt ensam i en by innan han mötte upp med sina vänner. Det finns lite jord från Jerusalem i korsets mitt.

»Träningen påverkar min karriär, det är viktigt för mig och det som är viktigt för mig är Gud alltid med i. Gud är med i hela livet, också träningen.«

MÖT PETRUS ISABAR--

Livsviktigt. Petrus tränar tränar fem till sju gånger i veckan. Under flera månaders tid har Petrus kämpat med ryggen. Det var först när han bad till Gud om hjälp som smärtan släppte på riktigt.

PETRUS

TEXT: **Beatrice Lönnqvist** FOTO: **Arne Hyckenberg**

Petrus Isabar kommer in i Ljusets kyrka, Hallunda med träningsväskan slängd över axeln, han ler och ursäktar sig att han är sen. Träningen tog längre tid än han hade tänkt. Petrus försöker träna fem till sju gånger i veckan, han varvar träningen genom att gå till gymmet och till simhallen och ikväll har han varit på gymmet. Han konstaterar att det var ett hyfsat pass, han har både cyklat och kört styrketräning.

För Petrus är träningen en självklar del av livet, han har tränat så länge som han kan minnas och provat många olika sporter. Men det är fotbollen och basketen som hållit på med mest. Under en period provade han amerikansk fotboll som han tyckte var väldigt roligt men tiden räckte inte till så han fick sluta med det. Petrus kommer inom kort att göra GMU, grundläggande militärisk utbildning, och för den vill ha vara i form.

–Jag försöker träna två gånger om dagen, ett fyspass och ett lättare pass. Uttagningen är om några veckor så nu är jag helt fokuserad på träningen.

KRÄLA I LERA

Petrus tycker bättre om att simma än att vara på gymmet, därför att han då tränar hela kroppen på en gång också tycker han om att vara i vatten.

Men Petrus behöver omväxling i träningen, han tycker inte om att göra samma sak hela tiden. Så Petrus varierar träningen genom att delta i olika tävlingar. Förra året deltog han i tävlingarna ”Tough viking” och ”Toughest race”.

Toughest race ses som Nordens största hinderbana och är en provande tävling på elva kilometer med olika fysiskt krävande hinder. Du ska både simma i iskallt vatten, kräla i lera och ta dig över höga höjder. Tävlingen anordnas flera gånger per år och anpassas efter väderlek. Petrus berättar att han många gånger under loppet tänkte ”jag ska bara ta mig igenom det”. Förra året deltog Petrus när tävlingen var på Lida, han vill gärna delta flera gånger, men det är inte alltid som tiden räcker till för fler tävlingar.

–Jag ser tävlingarna som träning, jag upptäcker vad jag behöver träna mer på. Förra året insåg jag att jag inte var så stark i ryggen som jag trodde, så då behöver jag träna mer på det. Men jag upptäcker också nya sidor i träningen och ser vad jag tycker är roligt.

LIVSVIKTIGT ATT TRÄNA

Båda tävlingarna har så tuffa hinder att du omöjligt att klara dig igenom dem själv. Därför är tiden inte viktig under tävlingen utan att man ska klara alla hinder och hjälpa varandra. Risken för skador är stor och under Tough viking skadade Petrus sitt knä. Det blödde och gjorde riktigt ont. Men han märkte ingenting av det under själva tävlingen.

–Jag hade så mycket adrenalin, att jag bara var glad efteråt fast blodet rann.

Under flera månaders tid har Petrus kämpat med ryggen. Han har varit stel och det har gjort väldigt ont. Det har påverkat på hans sömn, träning och humör. Han tycker att han provat allt för att bli av med smärtan men det var först när han bad till Gud om hjälp som smärtan släppte på riktigt.

–På ungdomsgruppen en onsdagskväll pratade vi om bönesvar och mirakel så när jag kom hem så tänkte jag att jag skulle be för min rygg. Jag brukar inte be om något för mig själv, jag tycker att andra behöver bönerna mer, men innan jag somnade så bad jag till Gud och på morgonen när jag vaknade kändes ryggen mycket bättre.

NAMN: **Petrus Isabar**

ÅLDER: **19 år**

FAMILJ: **Mamma, pappa, två yngre bröder**

FAVORITLÅT ATT TRÄNA TILL: **My, myself & I med G-eazy**

Petrus ser både glad och lite förvånad ut när han berättar, han visar var på ryggen smärtan satt, men säger att han inte känner av den alls nu. Eftersom träningen betyder så mycket för Petrus var det nästan livsviktigt för honom att kunna börja träna igen.

NÄRA GUD

Petrus har alltid levt nära Gud och för honom är tron på Gud en viktig del av livet. För sex år sedan kom han till Ljusets kyrka för konfirmation och sedan har han stannat. Han har varit konfirmandledare och medlem i Svenska kyrkans ungas styrelse. Han går regelbundet i mässan och deltar i församlingens ungdomskvällar. Han försöker förklara hur träningen och Gud hör samman:

–Träningen påverkar min karriär, det är viktigt för mig och det som är viktigt för mig är Gud alltid med i. Gud är med i hela livet, också träningen. Jag ber inför varje träningspass. Jag ber att inget farligt ska hända mig och att jag inte ska bli skadad.

Petrus är målmedveten och vill bli polis eller brandman. Det är hans yrkesval som motiverar honom till träningen. Petrus förklarar att han vill kunna hjälpa andra människor och att hans styrka är sin fysiska styrka och därför vill han utveckla det. Under de kommande åren kommer han att satsa på sin karriär och komma till kyrkan när han har tid men bibeln läser han regelbundet och bönen finns alltid med honom.

Under de kommande åren kommer han satsa på sin karriär och komma till kyrkan när han har tid men bibeln läser han regelbundet och bönen finns alltid med honom.

–Jag ber alltid före varje träning och naturligtvis före varje race säger han och ler stort.

HJÄLPA SAMHÄLLET

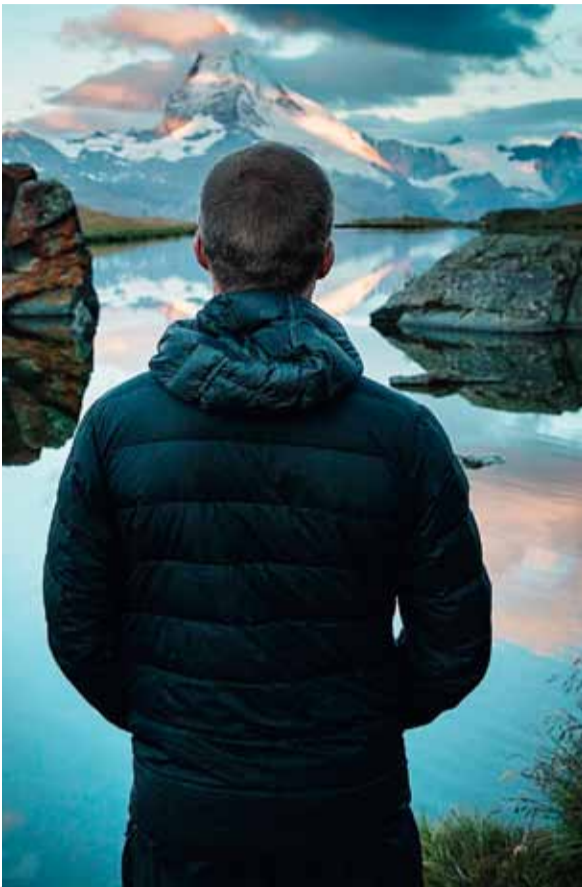
Han tar väskan, kastar upp den på ryggen och börjar gå mot dörren. Han ska hem och äta och sedan dra på bio med sina vänner. När jag ser honom lämna kyrkan tänker jag att ingen skulle passa bättre till att hjälpa samhället bättre som polis än Petrus. I hans närhet kan man känna sig trygg.

»Jag hade så
mycket adrenalin,
att jag bara var
glad efteråt
även fast
blodet rann«

● Gud är med i hela livet,
också träningen. Jag ber
inför varje träningspass.
Jag ber att inget farligt
ska hända mig och att
jag inte ska bli skadad.

Hämta andan

Den sista veckan före påsk har olika namn i olika länder. Här i Sverige kallas den Stilla veckan, i engelsktalande länder för Heliga veckan och inom den ortodoxa kyrkan för Stora veckan. Kärt barn har många namn och tyder på att den här tiden är viktig för kristna. Jesus går sin väg mot korset för att sedan uppstå från de döda. Trons mysterium. Går inte att förstå, men kan öppna vägar in i mitt eget liv. I kyrkorna samlas de som vill till passionsandakter där man vill fundera över livets stora frågor, ofta med musik, textläsning och bön.

»Här i Sverige kallas den Stilla veckan, i engelsktalande länder för Heliga veckan och inom den ortodoxa kyrkan för Stora veckan.«

Sommartider...

Nu är det dags igen. Den 27 mars, dvs på påskdagen blir det sommartid. Klockan 02.00 blir 03.00 och så har vi "förlorat" en timme som vi inte "får igen" förrän till hösten. Sedan 1996 har alla länder i EU gemensam sommartid, från sista söndagen i mars till sista söndagen i oktober.

PÅSKTUPPEN

Påsktuppen dyker ibland upp som dekoration på påskbordet. Anledningen till det är att på skärtorsdagskvällen då Jesus höll den sista måltiden med sina lärjungar förutspådde att Petrus skulle förneka honom. Jesus sade till honom "Förrän hanen gal, skall du tre gånger förneka mig" (Matteus 26:74-75). Sedan dess har tuppen symboliserat vaksamhet, Jesu död och uppståndelse.

DOP OCH PÅSK

Påsknatten var i den tidiga kyrkan dopets rätta plats, och den föregående fastan var dopförberedelsens tid. På påsknatten ledades dopkandidaterna, in i dopkapellet, där de fick klä av sig och avsvära sig djävulen och avlägga sin kristna trosbekännelse innan de tre gånger nedsänktes i dopgraven. När de döpts smordes de med olja och ikläddes den vita alban, dopdräkten. Sedan fick de för första gången delta i församlingens nattvardsfirande. Även idag är det möjligt att bli döpt under påsknatten. I Ängskyrkan och i Ljusets kyrka firas midnattsmässor där även dop kan ingå. Naturligtvis går det bra att bli döpt även på dagtid! Kontakta församlingsexpeditionen för att hitta en tid som passar!

PÅSKPYSSLA

I Öppna förskolorna pysslar man förstås varje gång man ses, men i Ängskyrkan blir det extra fokus på påsk tisdag 22 mars 15.00-17.00. Fjädrar och flirtkulor, piprensare och tygbitar, allt serverat och klart! Den som vill kan stanna och äta på Mat och Prat efteråt.

PASSIONSandakter

Botkyrka kyrka

18.00 mån 21/3 och tis 22/3

Tullinge

mån 21/3

10.00 Frälsarkransvandring för barn och vuxna

18.30 Musikandakt

Annika Hudak, soloång, stilla musik med Stora och Små Tis 22/3

10.00

18.30 Andakt med film: Jesus Christ Superstar

Ons 23/3

18.30 Passionsandakt – vandring med stora och små

Ängskyrkan

19.00 mån 21/3 – ons 23/3. Andakt med musik, textläsning och bön

Ägg och påsk. Hur hör det ihop egentligen?

Tidigare var ägg förbjudet att äta under fastan så man åt desto fler till påsk när det var tillåtet igen. En annan anledning var att hönsen hade börjat värpa igen efter vinterns uppehåll så det fanns gott om ägg till påsk.

VANDRA!

Ta dig tid och gå en sväng till Lida på Annandag påsk. Starten går 11.00. Du kan välja på att starta i Tumba kyrka eller Tullinge kyrka, sträckan, 9 km, är densamma. Vandringen avslutas 14.00 med en enkel gudstjänst i den lilla kyrkan. Jesus sa till lärjungarna att gå tillbaka till Galliléen när han uppstått. På vägen fick de uppleva många märkliga händelser på vägen. Vem vet vad som väntar på denna vandring 2 000 år senare?

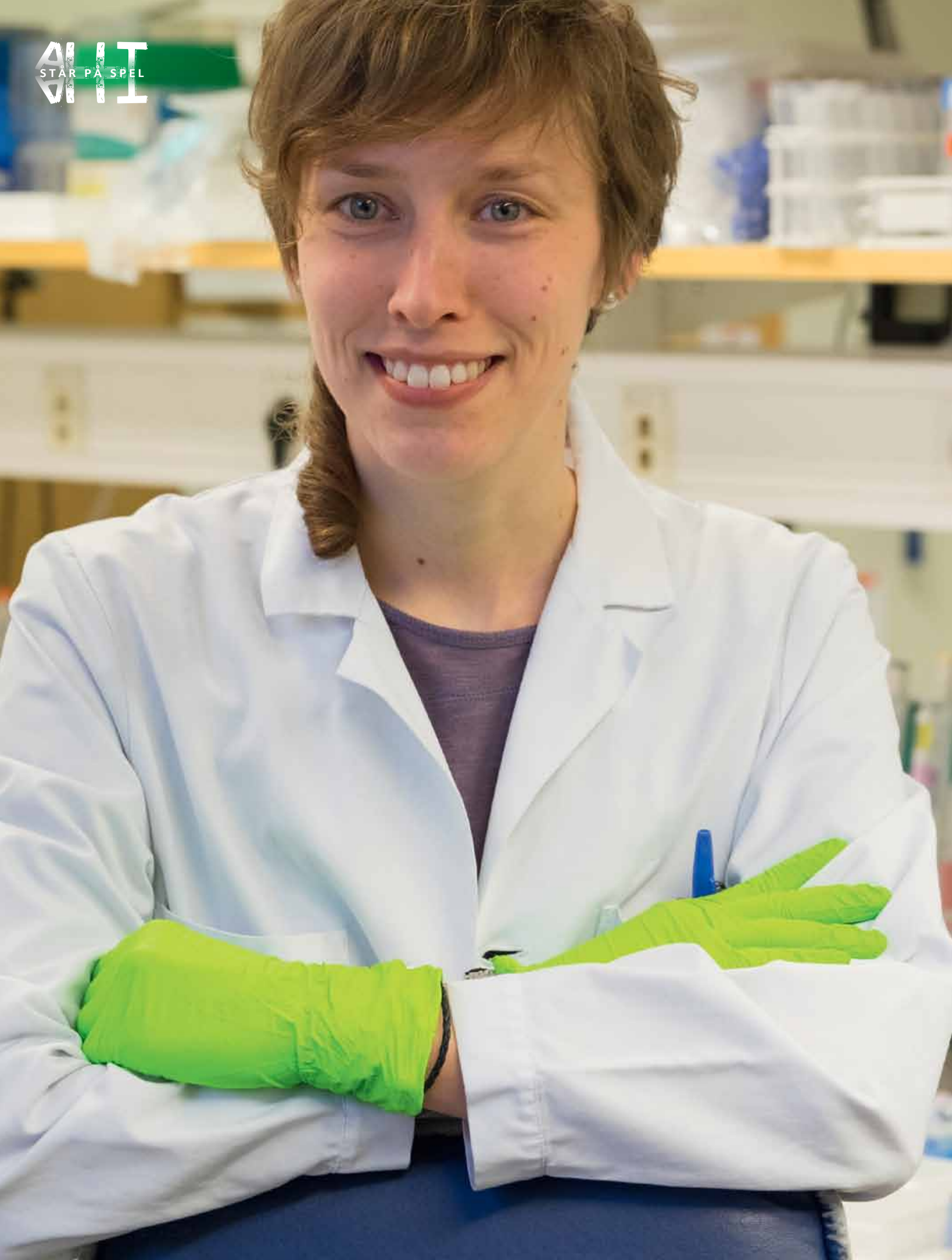
...Upplev övergången från mörker till ljus rent konkret. Gudstjänsten börjar i en mörk nedsläckt kyrka med ett tomt altare och slutar i en mängd av ljus och jubelsång. Kristus är uppstånden! En gammal tradition som tagits upp på nytt i Svenska kyrkan! Välkommen 23.30 till Ljusets kyrka eller Ängskyrkan den 26 mars, natten mot påskdagen.

Känn historiens vingslag

Koppla av en stund i den vackra stenkyrkan från 1100-talet. Tänd ett ljus och sitt ner en stund, njut av musiken. Enkel servering efteråt.

Botkyrka kyrka varje helgfri torsdag 12.00–13.00.

Sverige år 33

● I Sverige börjar den förromerska järnåldern gå mot sitt slut. Klimatet har varit kylslaget under en längre tid. Kanske beroende på kraftiga vulkanutbrott i Mexico? Befolkningen hade svårt att försörja sig och många utvandrade. Troligen börjar värmen komma tillbaka en aning.

● I Sverige bor år det omkring 200 000 invånare, oftast i ensamliggande hus. Nu börjar den samiska kulturen ta form och ett samiskt urspråk utvecklas.

år 33

PILATUS FRÅGADE: "SKALL JAG KORSFÄSTA ER KUNG?" ÖVERSTEPRÄSTERNA

SVARADE: "VI HAR INGEN ANNAN KUNG ÄN KEJSAREN." DÅ UTLÄMNADE HAN

● Befolkningen i Sverige har levet relativt isolerade från omvärlden, men fynd från perioden tyder på att det förekommit handelsförbindelser med kontinenten.

Jolanta -påskfiraren

TEXT: Ann-Christine Blixth FOTO: Arne Hyckenberg

För Jolanta Lundgren är påskdagen årets stora festdag. En festdag som ger livet mening. Vägen dit går genom 40 dagars fasta. Här är hennes berättelse:

»Det är ett så stort mysterium att det inte går att förstå vad som händer«

■ Jolanta kommer från Finland med har bott i Sverige i tre år. Hon jobbar på Karolinska institutet som doktorand och forskar på Alzheimers sjukdom. Hon tycker mycket om sitt jobb.

Kina år 33

● Handynastin styr i landet och utvecklar antagligen jordens mest effektiva jordbruk på den tiden. Befolkningen växer snabbt och mer mat behövs.

● Hankineserna ägnade sig åt avancerad matematik, astronomi och kemi. Kinesiska handelsmän lägger grunden till Sidenvägen år 114 f Kr.

JESUS ÅT DEM TILL ATT KORSFÄSTAS. DE TOG HONOM ALLTSÅ MED SIG. HAN BAR SJÄLV SITT KORS UT TILL DEN PLATS SOM KALLAS SKALLEN, PÅ HEBREISKA GOLGOTA. DÄR KORSFÄSTE DE HONOM TILL-

● Här tillverkas även maskiner som drivs med vattenkraft och uppfinningar som kompassen och en jordbävningssensor.

Mayakulturen år 33

● Mayakulturen började utvecklas redan 2000 år f Kr. Nu finns palatsbyggnader och tempel som ständigt byggs om och till. Vulkanen Ilopangos får ett våldsamt utbrott år 200 f Kr och därmed förloras många viktiga handelsleder när högländsmaya flyr mot lågländet.

–Påskan går så snabbt, den är över innan man fattat att den börjat. Därför är det bra att fastan är så lång. Jag försöker läsa Bibeln mera och tänka på vad påskan betyder och varför den är viktig för mig. Ofta tänker jag på hur Jesus levde. Han var så revolutionerande. Det han gjorde borde spela mycket större roll för alla människor. Jag vill inte slå Bibeln i huvudet på folk och säga, läs det här! Man måste få det på rätt sätt och då försöker jag leva så att det syns i stället.

Fastan innebär också att Jolanta äter lite annorlunda. Till vardags är hon vegetarian, men under fastan utesluter hon allt som kommer från djurriket och blir vegan – åtminstone hemma. Men att fasta innebär inte bara att avstå från något. Under ett år hade Jolanta väldigt mycket att stå i på jobbet. Hon hann inte med så mycket mera än att jobba och sova. När fastan kom bestämde hon sig för att ta sig tid att träffa kompisar och bara umgås.

STILLA VECKAN

Den sista veckan i fastan kallas för stilla veckan och inleds med Palmsöndagen. Det är då Jesus tågar in i Jerusalem under stort jubel. I kyrkorna präglas resten av veckan av Jesu väg till korset. Under studietiden Jolanta deltog hon ofta i katolska korsvägsandakter. Nu försöker hon hinna med åtminstone en andakt under veckan.

SKÄRTORSDAGEN

På skärtorsdagen visade Jesus hur vi ska fortsätta att påminna oss om vad som hände. Han ger oss nattvard. Ett mysterium som Jolanta tänker vidare om:

–Jesus sa att det här ÄR min kropp och mitt blod. Det är ett så stort mysterium att det inte går att förstå vad som händer. Men han är närvarande när vi firar nattvard över hela världen. Här i Sverige kan vi göra det utan att riskera något, men människor i andra länder riskerar sina liv.

Om Jolanta är i Finland på skärtorsdagen, hälsar hon gärna på sina vänner i ett kristet kollektiv som bjuder in till en messiansk sedermåltid på kvällen. I måltiden ingår en mängd olika ritualer, textläsningar och ljus.

»Den här dagen tänker jag på vad människan Jesus gick igenom. Han valde det, visste vad som skulle hända! Det är helt otroligt!«

● Det viktigaste med påskan: Uppståndelsemässan på söndagsmorgonen. Utan den skulle det inte vara någonting. Eftersom jag är från Finland så det måste vara lite memma också.

● Jolanta är aktiv i Tumba kyrka. Tog initiativ till att kyrkan blev Fairtradediplomerad. Kyrkvärd, med i verksamhetsrådet.

Romarriket år 33

● Tiberius blev kejsare år 14 och han skulle inneha kejsartiteln fram till sin död år 37. Roms andre kejsare genomförde inga större erövringar utan satsade i första hand på att säkra rikets gränser mot Germanien.

● Enligt Suetonius ryktades det han ägnade sig åt ständiga utsvävningar och perversa nöjen efter flytten till Capri. Han tvingades att återigen blanda sig i det politiska när kommandören för praetoriangardet Lucius Aelius Sejanus själv försökte gripa makten.

● Han var föga omtyckt vid sin död. Han hade utfärdat flera avrättningar och han ansågs vara grym och snål. Han dog år 37 e.Kr. och efterträddes av Caligula.

SAMMANS MED TVÅ ANDRA, EN PÅ VAR SIDA MED JESUS I MITTEN. PILATUS HADE OCKSÅ LÅTIT SKRIVA ETT ANSLAG SOM SATTES UPP PÅ KORSET, OCH DÄR STOD: JESUS FRÅN NASARET, JUDARNAS KONUNG.

● Tiberius regeringstid präglades av många uppror i olika delar av det vida riket. År 18 erövrades Kappadokien. Trots detta var Tiberius en god administratör som lyckades hålla armén i gott skick. Så småningom drog sig Tiberius tillbaka från det politiska livet i Rom; han flyttade till Capri år 27 e.Kr.

● Tiberius härskade under den tid Jesus verkade i provinsen Judeen och omnämns i Lukasevangeliet 3:1 i samband med Johannes döparens framträdande under hösten år 28 eller våren år 29 (i kejsar Tiberius 15:e regeringsår). Även Tacitus (55-117 e.kr.) nämner Jesu avrättning i samband med Tiberius regeringstid. [1]

Källa: Wikipedia, NE och Bibeln

LÅNGFREDAGEN

På långfredagen går tankarna ofta till farmor. Jolantas farmor var nog med att man skulle vara stilla den dagen och inte utföra något vanligt arbete. Till och med hennes stickning, som hon alltid annars höll i händerna, låg orörd. Helst skulle det också regna. Då kunde farmor nöjt peka ut genom fönstret och säga ”titta, till och med himlen gråter”. Det var svårt för ett livligt barn som Jolanta att hålla sig stilla en hel dag. Hur är det nu när hon är vuxen och bestämmer själv?

–Haha... ja, jag är överhuvudtaget mera stilla nu, skrattar hon. Jag försöker ta det lugnt på långfredagen.

Jolanta blir allvarligare och fortsätter:

–Jag går gärna en promenad, tänker på det Jesus var med om den här dagen. Han är ju både människa och Gud. Den här dagen tänker jag på vad människan Jesus gick igenom. Han valde det, visste vad som skulle hända! Det är helt otroligt!

För många människor är det inget speciellt med just långfredagen. En ledig dag bara. Skulle Jolanta gå på fest om hon blev bjuden till den dagen?

–Njaaa... det har jag aldrig blivit, men det är klart att för många människor skulle det inte ha någon betydelse. Jag skulle väl tycka att det finns många andra dagar som är bättre att ha fest på.

PÅSKAFTON

Jolantas farmor som var så varmt religiös visar en oväntad sida på den här dagen:

–På påskafton eller påsklördagen som vi säger i Finland gick vi påskhäxor med farmor i byn utanför Borgå där hon bodde. Vi gick till alla tanter som hon kände. Ofta stängdes dörrarna för häxorna, men när farmor var med så var det inga problem ”Å Margareta! Välkommen in!” Så fick vi komma in och vi fick godis, min bror och jag.

Nu för tiden är påskafton är lite som en vilodag, då Jolanta gärna träffar vänner.

PÅSKDAGEN

–Påskdagen, Å då är det fest! Den kristna kyrkans stora dag. Då vill jag ha mycket orgel, mycket sång. Det finns så många fina psalmer. Jag gillar psalm 154, den där med kvinnorna som har blommor i händerna. Det ska överhuvudtaget vara mycket den dagen. Extra allt! Det är ett mysterium det handlar om, precis som nattvarden. Man kan inte förstå det.

Det är lätt att se att Jolanta är engagerad i påsken. Hon fortsätter:

–Jag tänker på de som levde på den tiden. De visste att Jesus var Messias och allt, men sen går han bara och dör! Men sen var ju graven tom och då började de tänka på att han pratade om det här. När de möter honom senare visar han dem händerna med såren. Som tonåring hade jag stora problem med mysterier. Jag ville veta hur det gick till. I dag vill jag lära mig mer, men det finns alltid något kvar som inte går att förklara.

Kanske är det mysteriet som ger Jolanta hopp?

–Ja, det har jag också tänkt på. Tänk på dem som levde före Jesus. På gamla testamentets tid. De hade ju Gud som de hela tiden behövde göra till lags. De måste prestera för att få Guds förlåtelse. Man var alltid rädd för att man inte dög.

Sen kom Jesus. Jag behöver inte göra något, får det helt oförtjänt. Det betyder att när jag får förlåtelse så ändrar det mitt liv. Inte för att jag måste, utan för att jag märker att jag vill det. Det ger hopp.

Varför är mässorna så viktiga? Vad ger de dig?

”Jag tänker ofta på att många som går i gudstjänst tänker att ”det ska ge MIG någonting”. Jag tänker mer att det är ett sätt att tillbe. Det är bara en bonus om predikan är bra, det är inte huvudsaken. Under gudstjänsten funderar jag på vad Jesus har gjort för mig, då vill jag leva tillbaks till Jesus. Ett tack, det här vill jag göra för honom för att visa att det han gjort betyder något för mig.

Jag är också med i en gemenskap som är större än jag. Det är inte alltid så många i just den kyrka som jag går till, men man är samtidigt i gemenskap med alla som går i kyrkan i hela världen, och med alla som gått, genom historien och i framtiden. Ja, det är så otroligt mäktigt. Jag är en otroligt liten del i det som är större. Kraften finns kvar.

Jag kan inte leva evangelium om jag inte går till kyrkan och blir påmind. Man får ju alltid någonting när man är där.”

Foto: Ida Arvebro

»Ängskyrkan skall vara en öppen gemenskap där alla är välkomna och Jesus får vara i centrum«

I skärningspunkten Storvreten, Skäcklinge, Lövholmen, Broängen och Kassmyra ligger Ängskyrkan, Svenska kyrkans stadsdelskyrka. Kyrkan lever både söndag och vardag. Välkommen hit för att fira gudstjänst, delta i gruppaktiviteter för unga och äldre, enskilt samtal med präst eller diakon – eller bara för att få en stilla stund och kanske tända ett ljus i kyrkorummet.

FOTO: Arne Hyckenberg

703
75
192

HJÄRTSTARTARE

Den apparat som används vid ett hjärtstopp och som ger en elektrisk strömstöt kallas i Sverige för hjärtstartare. En strömstöt genom hjärtat kan få hjärtats eget elektriska signalsystem att börja fungera igen.

Då skall Guds frid, som är mera värd än allt vi tänker, ge era hjärtan och era tankar skydd i Kristus Jesus. FILIPPERBREVET KAPITEL 4.

TEXT: Ann-Christine Blixth FOTO: Arne Hyckenberg

Inom sjukvården används ofta ordet defibrillator. Internationellt används ordet AED som står för "Automated External Defibrillator" och som översatt till svenska blir automatiserad extern defibrillator.

Ty när den stunden kommer skall den heliga anden låta er veta vad som behöver sägas." LUKASEVANGELIET KAP 12.

Hjärtstartaren vägleder användaren genom talade instruktioner och ibland också ikoner. HLR

Vi vet ju inte hur vår bön egentligen bör vara, men Anden vädjar för oss med rop utan ord. ROMARBREVET

Namnet defibrillator kommer från de-fibrillate som betyder "avflimra". När apparaten avger en elstöt så "avflimrar" den det flimmer (elektriskt kaos) som pågår i hjärtat.

Förhärda inte era hjärtan. HEBREERBREVET, KAP 3

Vid en lyckad defibrillering hävs detta kaos och hjärtat kan återgå till sin normala rytm. HLR

Mina kära, om hjärtat inte dömer oss kan vi stå frimodiga inför Gud. 1 JOHANNESBREVET. KAP 3

»Nu ska du få höra min hemlighet.
Den är mycket enkel: det är bära med hjärtat som man kan se ordentligt.
Det viktigaste är osynligt för ögonen.«

@karinboye:

Musiken är kanske den hemlighetsfullaste av alla konstarter. Den går direkt från känsla till känsla utan förståndet som mellanled.

Visste du att det under 2015...

- gjordes 9985 besök i soppluncher och andra öppna verksamheter för vuxna
- var det 4581 besök av barn (0-18 år) i öppna förskolan och andra öppna grupper för barn
- har 11 841 varit med på begravning
- var 7087 med på dop
- var 2209 med på vigsel
- 24 473 samlades i gudstjänster och andakter.

Allt detta i Botkyrka församling!

KONSERT
BOTKYRKA
 under ledning av Tobias Helldin
Gospel

Hallunda Centrum
 lördag 19 mars 11.00

sensus Svenska kyrkan

EARTH HOUR
 Musikmessa med kören Kören och Ungdomsgruppen

Tumba kyrka
 Lördag 19 mars 20.30

sensus Svenska kyrkan

Johann Sebastian
BACH XII
 Robert Jenderman, orgel

Söndag 20 mars 16.00 Fri entré
 Botkyrka kyrka

Svenska kyrkan sensus

LUKAS
 passionen

Lukaspassionen av Rolf Martinsson, framförs av Katarina Böhm, mezzosopran
 Andreas Olsson, baryton
 Botkyrka Kammarkör
 Instrumentalister
 Erika A Bohlin, dirigent

Tumba kyrka
 Söndag 20 mars 16.00

sensus Svenska kyrkan

MUSIK
 Passionsandakt

Annika Hudak, solosång Eva Ellnemyr, präst
 Elisabeth Edström, orgel Enkelt fika från 18.00

Tullinge kyrka
 Måndag 21 mars 18.30

sensus Svenska kyrkan

Musik vid KORSET
 Camilla Helander, sång
 Jonas Sjöblom, flöjt
 Eva Ellnemyr, präst

Tullinge kyrka
 Långfredag 25 mars 15.00

sensus Svenska kyrkan

LÅNGFREDAGSMUSIK
 Brustna HJÄRTAN Barock

Musik av J G Janitsch
 G F Telemann
 Fiorenza
 Fri entré

Botkyrka kyrka
 Långfredag 25 mars 15.00

Svenska kyrkan sensus

PROJEKTKÖREN
 Kören för dig som längtar efter att sjunga i kör men inte vill binda upp dig för en hel termin.
 Vi träffas fyra onsdagar kl 19.00-21.00, med start 6 april på Tullinge gård och avslutar med en konsert den 1 maj klockan 18.00 i Tullinge kyrka.
 Anmäl dig till: camilla.helander@svenskakyrkan.se

Sjung dig glad
 Lär känna din röst
 Få energi
 Träffa nya människor

Svenska kyrkan

STÅR PÅ SPEL

NÄR

ALLT STÅR PÅ SPEL

TEXT: **Beatrice Nyberg**

Vi människor är andliga varelser som äger en medfödd förmåga till att ibland kunna förstå saker utan en vidare djup tankemässig analys. Och som de andliga varelser vi är så säger vi ofta att vi har något på känn, att just detta skulle inträffa eller hända oss. Vårt instinktiva andliga spårsinne är en tillgång, en kunskap och en gåva. En gåva som vuxit sig fram till en visdom utifrån våra egna livserfarenheter. Ibland räcker med att bara ”nosa” lite grann på saken, ”spänna öronen till” och ”smaka på saken” för att förstå och sedan kunna säga till sig själv: nej tack den vägen har jag gått ensam förut och jag vet vart den leder...

Kanske har just du i ditt liv och på din väg någon gång fått vara med om, med ditt andliga spårsinne, att vägarna i våra liv inte bara består av de härliga och inte krävande nedförbackarna utan också av de krokiga, bökiga och de extremt tunga uppförbackarna. Allt från våra hjärtans innersta önsknings, förväntningar och förhoppningar till missförstånd, okunskap och upptrissade situationer som lätt tenderar till att övergå till svek och ledsamhet; till ren djup sorgsenhet och total uppgivenhet och maktlöshet, ja till ren själslig död där våra hjärtan bultar av ren smärta. Botten är nådd eller!?

EN HELT VANLIG MORGON

Tänk dig en helt vanlig morgon där en noggrann ”mise en place” (*gastronomisk term från köksfranskan där kocken gör en noggrann förberedelse för att smidigare kunna ägna sig åt sin matlagning*) gjorts kvällen innan. Väckarklockan är ställd en timme tidigare än nödvändigt. Kläderna är valda redan kvällen innan och hänger

färdiga på en stol. Bara att greppa tag i och klä på sig.

På morgonen ringer klockan och favoritmörgåsarna blir iordninggjorda, den varma chokladen hälls upp à la minute i favoritkoppen och frukosten ställs på bordet. Till och med tandborsten ligger klar med en klick tandkräm på, bara att borsta.

Den fina lilla andliga varelsen blir väckt till en ny dag och masar sig upp. Klär på sig sina kläder och sätter sig till bords och äter sin frukost för att sedan ge sig av till badrummet för att borsta sina tänder. Går till hallen för att klä på sig sina ytterkläder och göra sig redo för en ny skoldag. Det är då det händer. Något brister och det brister ordentligt. Den lilla andliga varelsen lägger sig under sängen och de extremt tunga uppförbackarna går inte att bemästra för den lilla andliga varelsen, barnet. Barnets innersta önsknings och förhoppningar har övergått till känslan av svek, ledsamhet och till en djup sorgsenhet. Ångest för att gå till skolan och rädsla inför att misslyckas i skolan. Allt står på spel. Mammans huvud snurrar och hon hör sin egen röst säga: du måste gå till skolan! Skolplikten kallar!

DET BLIR BRA

Kärlek är viktigare än detaljkontroll. Att ge varandra och det lilla barnet kärlek och omsorg, att se och bekräfta varandra och det lilla barnet utifrån de andliga varelser vi, hon/han/hen är, ja det är vägen. Då kommer det att bli bra.

Nu nalkas påskens tid och glädje. Vi skulle kunna sammanfatta påskens berättelse utifrån den lilla andliga varelsens upplevelse av sin morgon. Från hjärtats in-

nersta önsknings och förväntningar till missförstånd och upptrissade situationer till svek och djup sorgsenhet och en total uppgivenhet och ångest.

Ja, en ren själslig död och smärta men också en kärlek. En kärlek så stark att den tenderar till att övervinna allt det som gör så ont. En Gud som älskar sin värld och skapelse så mycket så att det inte riktigt gick att låta bli att ”kliva ner” till oss människor här på jorden. En Gud som i påskens tid rider in på den smärtsamma vägen för kärlekens och medlidandets skull, för vår skull. En Gud som vet hur det är och hur det kan vara i våra liv. Men också en Gud som alltid står redo till att överösa oss med sin kärlek.

ANDLIGT SPÅRSINNE

Så hör upp ni andliga varelser, utrustade med ett andligt spårsinne! Ta emot påskens glädjebudskap. Nosa, spänn öronen till och smaka! Gud står redo och väntar på att få överösa just dig med sin kärlek.

Nåden ler i påskens glädje.

Beatrice Nyberg är präst i Tullinge kyrka.

■ **Vinternatt** är ett nattöppet akutboende för EU/EES-medborgare samt tredjelandsmedborgare i behov av akut logi. Vinternatt erbjuder 32 sängplatser i våningssängar i en sovsal, lättare kvällsmål, frukost och möjlighet till dusch.

Vinternatt är öppen klockan 21-7 måndag-fredag och klockan 21-8 lördag-söndag. Lediga platser lotas ut klockan 21.45. Boende kan bo 5 nätter i rad. Vinternatt drivs och finansieras av Stockholms Stadsmission i samverkan med Stockholms stad och Filadelfiakyrkan.

■ **Vinternatt 2** är en utveckling av det ursprungliga projektet Vinternatt, som erbjuder nattligt boende för en bredare grupp hemlösa. Som medborgare från ett annat EU-land omfattas du inte av tak-över-huvudet-garantin och får då heller inte sova på ordinarie härbärgen.

Efter att ha sett att Vinternatt och liknande projekt inte täcker de behov som den specifika gruppen hemlösa EU-medborgare har, startade det samarbete som kom att bli Vinternatt 2. Målet är att genom tillfälliga övernattningar lindra nöd

bland fattiga EU-medborgare som vistas i gatumiljö och sover utomhus.

Projektet är ett unikt samarbete mellan Stockholms stad, Röda Korset, Ny Gemenskap och kyrkor i Stockholm. Från Svenska kyrkan är följande församlingar involverade i olika Vinternatt 2-samarbeten: Botkyrka, Engelbrekt, Hedvig Eleonora, Högalid, Maria Magdalena, S:t Johannes, Solentuna, Västerledskyrkan och Västermalm under vintern 2015-2016.

svenskakyrkan.se/stockholmsstift/vinternatt

Vinternatt

I vinter har Ängskyrkan varit en del av Hela Människans satsning på att erbjuda EU-medborgare några natters trygg övernattning.

● **Hela Människan Botkyrka Salem** erbjuder några natters tryggt övernattnings för utsatta EU-medborgare tillsammans med Botkyrka Pingstförsamling, Centrumkyrkan och Ängskyrkan, Botkyrka församling. De boende får även varm mat och möjlighet att duscha. Till detta behövs material, främst uppblåsbara madrasser, filter och kuddar. Vi tar också gärna emot schampo, tvål och dambindor. Har du något av detta som du inte behöver så tar vi tacksamt emot det. Det går bra att lämna i Hela Människans vanliga gåvomottagning.

● **Ängskyrkan behöver volontärer.** En kväll i veckan är Ängskyrkan öppen för övernattnings. Har du möjlighet att hjälpa till?

Det behövs hjälp med att skjutsa boende från Tumba Centrum till Ängskyrkan, laga varm enkel mat, sova över eller om du är morgonpig, göra frukost vid sex-tiden.

Hör av dig till diakon Ellinor Bager, 08 530 222 31 eller maila ellinor.bager@svenskakyrkan.se.

● **Vill du skänka pengar till inköp av material** så tar vi tacksamt emot gåvor på BG 5779-1220 eller SWISH:1235262068 Ange kampanjkod "Vinternatt 2" vid inbetalning.
svenskakyrkan.se/botkyrka/vinternatt-2-i-botkyrka

SWISH:1235262068

HEJ ALLIHOPA!

Natten gick bra. Dock var det 11 gäster. 1 man med cykel var hos oss redan kl 19.00. Jag informerade honom om att vi endast har 10 sängar och man måste vara vid Pressbyrån kl 20.00. Man kan inte åka i förväg och ta en plats före de andra.

För övrigt gick allt bra, maten var uppskattad och allt gick lugnt tillväga.

Det var skönt att vara 3 personer på morgonen då det är mycket som ska fixas inklusive skjutsandet. Om någon kommer i förväg nästa vecka så måste vi tyvärr skicka ner den personen och be hen vänta vid Pressbyrån. Allt för att det ska bli så rättvist det under omständigheterna kan.

Tusen tack för alla era insatser – ni är med och gör vår värld till en ljusare plats!

Guds varma välsignelse!

/Ellinor

PS. En madrass är trasig.

En vardagskväll i veckan står ett gäng ideella medarbetare redo att ta emot 10 övernattande. Berit och Lars Hofgren är några av dem. Varför ställer ni upp på detta?

–Vi tycker att alla människor ska få möjlighet till dusch och litet värme mellan varven.

DUSCH & SOPPA

Diakon Ellinor Bager är samordnare, men deltar inte själv i det direkta arbetet.

I en pärm finns scheman för alla veckor där man antecknar sig för de uppgifter man vill och kan vara med på. Här finns också blanketter för utvärdering av varje kväll. De som vill ha övernattnings samlas vid Pressbyrån i Tumba Centrum och blir

hämtade med bil. Framme i kyrkan väntar varm soppa med bröd. En del föredrar att duscha före maten, andra tar den efteråt.

MÅNGA LEENDEN

Några ideella stannar kvar och sover över. På morgonen serveras frukost innan var och en tar sig därifrån på egen hand.

Berit och Lars tycker att det har fungerat bra även om det finns svårigheter med kommunikationen:

–Vi har fått utveckla vårt kroppsspråk och se människor som individer och inte som kollektiv. Vi har fått många vänliga leenden.

Foto: Ann-Christine Blixth

Möte för fred i Botkyrka

Under de dagar biskop Eva Brunne besökte Botkyrka, träffade hon bland annat det interreligiösa rådet i ett panelsamtal

Hon hälsade välkommen med orden:

– Vi ska arbeta för ett gott samhälle, vi som är bönenas folk. Vi ska hitta det som är gemensamt, vi som vill det goda samhället.

Alla var överens om att samarbeta för att skapa en god miljö för botkyrkaborna. ”Vi är ju ändå kokta i samma gryta”, som Darshan Singh från Gurdwara Sangat Shib i Tullinge sa.

ÖKAD SPÄNNING

Idag märks en ökad spänning i våra skolor. Förr var det ingen som tänkte på vilken religion man tillhörde, då var man främst människa och individ. Nu har religionstillhörigheten blivit en viktig fråga. Robert Abraham, ordförande i S:t Petrus och S:t Paulus syriskortodoxa kyrka berättar:

– Barn i 7-11 årsåldern frågar varandra: ”Är du muslim

eller kristen?” Det gjorde de inte förr. Det var ingen som tänkte på det, men nu är det inte så och det är inte bra. Vi i interreligiösa rådet spelar en viktig roll och måste prata med våra barn om hur man bemöter varandra med respekt, att vi är olika och har olika uppfattningar. Vi måste respektera varandra. Det är extra viktigt att vi kämpar på även om det är en tuff utmaning.

GLAD OCH STOLT

Imamen Cihat Kulluay från Fittjamoskén är glad och stolt över att få vara med i interreligiösa rådet och talade om vikten att tillsammans kämpa mot våld och rasism. I moskén arbetar man förebyggande genom sina nattvandringar bland ungdomar som rör sig i området, främst på fredagar. Det är omkring 15 personer ingår i nätverket. Under vandringarna kommer man i kontakt med ungdomarna och skapar en tryggare miljö.

FÖRENAS I TOLERANS

Även från kommunens sida förstår man vikten av församlingarnas betydelse i det goda samhället. Ebba Östlin, som nyligen tillträtt som ordförande i kommunstyrelsen poängterade det interreligiösa rådets betydelse:

– Det här forumet är enormt viktigt. På senare tid har det förekommit svåra frågor för våra invånare. Frågor som ställts mot varandra oavsett om de hänt för hundra år sedan

eller alldeles nyligen. Vi måste hitta forum där vi kan prata, även om det som gör ont. Om inte församlingarna är med i det samtalet så missar vi en poäng och får inte verkligheten att hänga ihop. Ungdomar som växer upp i Botkyrka får en ny identitet, en interkulturell identitet. Det är viktigt att den grundar sig på vem man är och inte på vad man INTE är. Vi som är verksamma på olika plan i kommunen ska stärka människors rätt att ha en religiös tro.

Vi står inför en unik situation i Sveriges historia. Många, många nya svenskar kommer hit, och det har också fått en effekt på vår samhällsutveckling. Helt plötsligt är det okej att säga saker i den offentliga debatten som inte var okej för tio år sedan. Där tror jag att vi kan förenas i tolerans och försoning. Att inte fördöma de människor som uttalar sig så, utan bjuda in dem i värmen och diskutera vilket samhälle vi vill ha. Hur kan vi bygga ett samhälle som förenar tilltro till människor och att bygga det goda samhället.

– Varannan onsdag 15.00 träffas det interreligiösa rådet i Hallunda centrum och fikar tillsammans. Alla som vill är välkomna att vara med. Nästa fika är den 23 mars, hälsar kyrkoherde Sven Gunnarsson.

I det internationella rådet ingår företrädare från kristna, muslimska, hinduiska, sikhiska och buddistiska församlingar i Botkyrka. Sammanställande är kyrkoherde Sven Gunnarsson i Botkyrka församling.

55 miljoner fördelade till flyktingarbete

Svenska kyrkan fördelar nu 55 miljoner kronor till arbetet med asylsökande och flyktingar, av de extra 75 miljoner som kyrkomötet beslutade om i höstas. Pengarna ska användas både internationellt, till bland annat humanitära insatser, och i Sverige som stöd till församlingarnas arbete.

– Idag är historiskt många människor på flykt och Svenska kyrkan finns med längs hela vägen. Vi finns i krigs- och konfliktländerna och längs flyktvägarna i Europa. I Sverige välkomnas människor på flykt av våra församlingar, med gemenskap och praktiskt stöd, säger

Wanja Lundby-Wedin, första vice ordförande i kyrkostyrelsen.

– Att hjälpa och visa omsorg om medmänniskor är en självklar del av den kristna identiteten. Svenska kyrkan vill, tillsammans med andra, bidra till att människor får en bra start i Sverige.

EXTRA MEDEL

Kyrkomötet beslutade i höstas att avsätta extra medel – 75 miljoner kronor – till Svenska kyrkans arbete med asylsökande och flyktingar:

- 15 miljoner kronor till det internationella arbetet för både humanitära insatser och långsiktigt utvecklingsarbete.

- 25 miljoner kronor till arbete med asylsökande och flyktingar i Svenska kyrkans församlingar och pastorat.

- 15 miljoner kronor fördelas till stiftens resursförstärkning i stiftsorganisationerna för arbete med coaching av

församlingar och pastorat i arbetet för flyktingar.

De återstående 20 miljonerna kommer att fördelas vid ett senare tillfälle.

AKUT & LÅNGSIKTIGT

Under hösten 2015 bidrog Svenska kyrkans församlingar med akuta insatser för flyktingar som kom till Sverige, exempelvis med transitboenden och förnödenheter. Nu handlar arbetet mer om mötesplatser av olika slag, psykosocialt stöd, praktisk hjälp i vardagen och lek för barnen. I Svenska kyrkans församlingar finns

behov av långsiktiga insatser som kan bidra till delaktighet, integration och social sammanhållning.

TAK ÖVER HUVUDET

Globalt sett ökar de humanitära behoven som en följd av den svåra flyktingsituationen. För till exempel flyktingar i Irak och från Syrien bedriver Svenska kyrkan både akuta humanitära insatser och långsiktigt arbete. Det handlar om allt från tak över huvudet och varma kläder till psykosocialt arbete som bidrar till mening och struktur i tillvaron.

Svår torka i Afrika

- akuta insatser krävs i Etiopien

Den värsta torkan på 30 år har drabbat Etiopien som står inför en omfattande svältkatastrof och behöver akuta hjälpinsatser.

Över 10 miljoner människor riskerar hungersnöd och över två miljoner i riskzonen är undernärda barn. Orsaken är uteblivna regn på grund av väderfenomenet El Niño, som har drabbat flera länder i södra och östra Afrika.

Under normala förhållanden förser regnperioden i Etiopien 80-85 procent av befolkningen med mat. De uteblivna regnen med förstörda skördar som följd innebär att landet nu befinner sig i den värsta torkan på över 30 år.

– Svenska kyrkan bidrar inledningsvis med 2,6 miljoner kronor till akuta insatser för 150 000 människor i de åtta värst drabbade områdena. Vi har också startat en insamling till hjälparbetet för de drabbade, säger Kristina Hellqvist, chef för Svenska kyrkans humanitära team.

LÄGET ÄR AKUT

Etiopien har kommit långt sedan svältkatastrofen på

1980-talet, men trots ett väl utvecklat varningssystem och bättre ekonomi har behoven blivit så omfattande att regeringen ber om internationellt stöd. Enligt FN:s humanitära organisation OCHA har bara hälften av de pengar som behövs kommit in.

– Läget är brådskande och mycket allvarligt. Utöver de förstörda skördarna har hundratusentals boskapsdjur dött. Det innebär att människor står utan möjlighet till försörjning, säger Kristina Hellqvist.

Enligt OCHA kan antalet människor i behov av hjälp i Etiopien stiga till 15 miljoner om inte hjälpinsatserna ökar innan torkan når sin kulmen mot sommarhalvåret.

INSATSER RÄDDAR

Svenska kyrkan har länge samarbetat med partner i de drabbade regionerna. Den pågående insatsen, med akut stöd till 150 000 människor, består bland annat av: Mat-

och vattenutdelning, sjukvård och behandling av undernärda barn och utsäde, gödningsmedel och ny boskap.

RÄTTEN TILL MAT

Mat är en grundläggande mänsklig rättighet – men ändå har 795 miljoner människor inte tillräckligt att äta. Många länder drabbas återkommande av perioder med torka eller översvämningar som äventyrar tillgången till mat. Därför arbetar Svenska kyrkan även långsiktigt med att minska riskerna och sårbarheten när extremt väder uppstår, exempelvis genom plantering av träd och buskage som stoppar vattenflöden, kunskap om effektivare odling och mer tåliga grödor samt hantering av vattenresurser.

El Niño är ett väderfenomen som uppstår med viss regelbundenhet då yttemperaturen i Stilla havet blir varmare än normalt. El Niño drabbar främst redan utsatta länder kring ekvatorn med antingen kraftig nederbörd och översvämningar eller uteblivna regn och svår torka. Resultatet är att människor drabbas av både matbrist och förlorade inkomster. Tropiska och dödliga sjukdomar ökar och många människor tvingas även på flykt. Det finns studier som visar på en orsakverkan mellan El Niño-fenomenet och klimatförändringar: människans klimatpåverkan värmer upp haven och ökar risken för El Niño, där havens vindar och strömmar ändrar kurs. El Niño i sin tur förvärrar klimatförändringarna genom att frigöra värme i atmosfären som påverkar nederbörden och leder till extrema väder.

■ **Etiopien behöver akuta hjälpinsatser.** Över 400 000 boskapsdjur har hittills dött av torkan, och tillsammans med uteblivna skördar finns ingen möjlighet till försörjning.

■ **Luther & Påven.** Den 31 oktober kommer påven Franciskus till Lund. Det historiska besöket görs med anledning av att "reformationsåret" startar och att detta uppmärksammas av både katoliker och lutheraner tillsammans.

Reformationsåret avslutas den 31 oktober 2017. Då är det, enligt traditionen, 500 år sedan Martin Luther spikade upp sina 95 teser på porten till Slottskyrkan i Wittenberg. Påven kommer att delta i ett ekumeniskt möte mellan det Lutherska världsförbundet och Katolska kyrkan. Lutherska världsförbundet samlar 72 miljoner lutheraner från 144 kyrkor och katolska kyrkan har över 1,2 miljarder medlemmar världen över. För värdskapet under mötet står Svenska kyrkan i nära samarbete med Katolska kyrkan i Sverige och Sveriges kristna råd. Det är det första påvebesöket i Sverige sedan Johannes Paulus II var här 1989.

■ **Earth Hour.** Det är Världsnaturfonden, WWF, som står bakom världens största miljömanifestation – Earth Hour – med tillägget Tillsammans för klimatet. Earth Hour startade 2007 i Australien för att uppmärksamma landets beslutfattare kring klimatfrågan. Detta första Earth Hour resulterade i att över 2 miljoner Sydneybor och 2 000 företag släckte ljuset. Nyheten spreds över världen och nu släcker vi för nionde gången. Lördag 19 mars kl 20.30–21.30 är det dags för Earth Hour i Sverige. I Tumba kyrka är det Musikmessa med körenKören och ungdomsgruppen kl 20.20.

■ **300 mil.** Pilgrimscyklaren Thomas Bengtsson har tillryggalagt mer än 300 mil per cykel, mött många människor och fått tillfälle till många givande samtal. I Ångskyrkan tisdag 5 april delar han med sig av sina erfarenheter av att uppleva Luleå – Lund från sadeln. Samlingen inleds 19.30 med kaffe (25 kr), de som önskar kan delta i mässan 19.00. Sedan tar Thomas vid.

60 år

■ **Aktiv 60-åring.** 7 februari fyllde jourhavande präst 60 år den 7 februari. Antalet samtal har ökat med 69 procent sedan 2008. En färsk Sifo-undersökning visar dessutom att hela 82 procent de tillfrågade tycker att tjänsten är viktig, och nära 60 procent kan tänka sig att använda tjänsten vid behov av akut samtalsstöd. Monica Eckerdal, nationell samordnare för Jourhavande präst, ser att tjänsten fyller en oerhört viktig funktion – inte minst för personer som funderar på eller står i begrepp att ta sitt eget liv.

– Vi vet att ett samtal kan göra skillnaden mellan död och liv, säger hon. I 60 år har jourhavande präst erbjudit ett skyddat rum där det är tillåtet att tala om självmord. Det hjälper till att minska skuld- och skamkänslor för människor som kämpar med sådana tankar, och när man vågar berätta kan nya perspektiv öppnas.

Jourhavande präst är Svenska kyrkans sätt att erbjuda akut själavård som kompletterar den själavård som erbjuds i församlingarna. Telefonjouren nås via 112 och är öppen alla dagar mellan 21:00 och 06:00. Samtalet är gratis och syns inte på din telefonräkning. Väntetiden brukar vara ca fem minuter. Den som svarar är präst inom Svenska kyrkan och har absolut tystnadsplikt. Samtalet bandas inte.

■ **45 miljoner.** Svenska kyrkan samlade in drygt 45 miljoner kronor under julkampanjen. Det är nytt rekord och en ökning med 6,3 miljoner kronor sedan förra året. Tusentals frivilliga står bakom resultatet.

– Framgången ligger i att så många människor hjälpt till. Det har varit allt från konserter och insamlingsaktiviteter i församlingar till engagemang och delningar på sociala medier. Det har gjort att ännu fler blivit engagerade för våra frågor och ville vara med och ge. Stort tack till alla, berömmar Susanna Olivin, projektledare för julkampanjen.

Foto: Mikkel Østergaard, DCA/ACT Alliance.

■ **Podcast.** I ett specialavsnitt av podden "Så ock på jorden" gästar Ernst Kirchsteiger och berättar om sin bok "Lyckan i det lilla". Det blir ett vindlande samtal om sommartorp, korvkiosker, barndomen, kärlek och vänskap. Bland mycket annat!

Lyssna på axberg.podomatic.com

■ Elin Henningsson och Tomas Rådehed gör podden "Så ock på jorden" denna gång med gästen Ernst Kirchsteiger.

Foto: "Så ock på jorden"

»Ibland öppnar orden upp och kastas ljus i vårt mörker. Ibland öppnar vänlighet nya världar.«

Foto: Folkets bio

Filmer på temat

Allt står på spel

"En man som heter Ove" av Hannes Holm bygger på en bok med samma namn av Fredrik Backman

För den äldre mannen Ove står ingenting på spel och samtidigt hela hans liv. Han är änkeman och delar in verkligheten i tiden innan han mötte sin fru och tiden efter hennes tid. "Före henne fanns ingenting och efter henne fanns ingenting." Han försöker gång efter annan att följa sin fru genom att ta sitt liv men livet tränger sig envist på honom och hans försök avbryts på ett tragikomiskt vis. Filmen är stundtals rolig men den är också mycket vemodig. Ove har, som många av oss, upplevt många förluster och mycket sorg i sitt liv. Han försöker hålla ordning på livet med regler och förbudsskyltar i det område där han bor, men ingen tycks lyssna på honom och göra så som han vill. Ove är en person med mycket omsorg men han är svår att tycka om, för att han vill inte bli omtyckt. Filmen blir som mest intressant när Ove brottas mellan ordning och kaos och det är när han låter kaoset bryta in som han också börjar leva. Så för Ove står egentligen hela livet på spel och det är spännande att se honom välja hur han vill leva sitt liv.

"Pojkarna" av Alexandra – Therese Keining bygger på en bok med samma namn av Jessica Sciefauer

Bästisarna Kim, Momo och Bella är tre tonårstjejer som borde tycka att livet är härligt att leva, men några elaka killar i klassen förstör deras tillvaro. De har en styrka i varandra och de umgås jämnt. De söker sin tillflykt till ett underbart växthus där de en dag planterar ett främmande frö. Blomman växer upp och luktar bedårande. Tjejerna dricker saven och deras liv förändras. De blir pojkar om natten och får uppleva tillvaron ur ett helt annat perspektiv och plötsligt står allt på spel! Deras vänskap sätts på prov, likaså deras syn på kön, makt och kärlek. I takt med deras utveckling vissnar blommorna i växthuset och till slut tvingas de göra val för att överhuvudtaget överleva. Kan allt bli som vanligt när en genomgående förändring skett? Om inte, hur blir det då? Allt står på spel.

Beatrice Lönnqvist

Svenska kyrkans filmpris till skildring från terrorns Irak

Angelos – Svenska kyrkans filmpris 2016 går till filmen "Flickan som räddade mitt liv". En enig jury valde att för fjärde året i rad belöna en stark dokumentär skildring.

I dokumentären "Flickan som räddade mitt liv" reser Hogir Hirori till sitt hemland irakiska Kurdistan för att skildra människors flykt från Islamiska statens terrorvälde. Under sin vistelse möter han flickan Souad, ett möte som får arbetet med filmen – och hela livet att ta en vändning.

– Flickan som räddade mitt liv har ett engagemang och intensitet som gör den mycket levande, och temat är brännande aktuellt, säger Mikael Ringlander, ordförande i juryn för Svenska kyrkans filmpris.

Angelos – Svenska kyrkans filmpris består av en summa på 50 000 kronor samt ikonen Angelos, skapad av Erland Forsberg. Priset delades i år ut för femtonde gången i samband Göteborg Film Festival.

Hogir Hirori föddes 1980 i Duhok, Kurdistan. 1999 flydde han till Sverige och bor i dag i Stockholm. Han har tidigare gjort dokumentärerna Isis offer, 2014 och Hewa Starkast i Sverige, 2007

Svenska kyrkans filmpris 2016, juryns motivering:

"Hogir Hirori är inte bara en betraktare utan låter sig engageras av konflikten i kurdiska Irak. Ett medmänskligt val, som blir ett konstnärligt val, räddar även hans liv. Beredd att ge vidare kameran och tolkningsföreträdet till andra ser han var och en av oss som en medmänniska i Flickan som räddade mitt liv."

Gåtan

Testa dina kunskaper. Denna gång är vi ute efter ett sällskap.

- 1 En idéell förening som grundades under 1850-talet.
- 2 Den första verksamheten grundandet av ett sjukhus på Kungsholmen 1851.
- 3 Huvudområden är sjukvård, socialt arbete samt utbildning och forskning.
- 4 De känns igen på sina emblem i form av ett kors omslutet av en cirkel och i mitten av korset en duva.
- 5 Verksamheten håller till på Erstaklippan på söder.

Rätt svar: Ersta Drakonsällskap

@BiskopEva:
Kärlekens motsats är inte hatet, utan rädslan. Våga möta en annan människa, lär känna, bli vän.

■ Biskop Eva Brunne besöker sångsamlingen på Öppna förskolan i Tullinge under "biskopsvisitationen" i Botkyrka och Huddinge.

Foto: Louise J Bredberger, Instagram

■ Mycket av det som händer i Botkyrka församling hittar du dygnet runt på svenskakyrkan.se/botkyrka

Foto: Viktor Gårdsäter

BOK: Om döden – och livet

Tom Malmquist: "I varje ögonblick är vi fortfarande vid liv"

Dagens Nyheters kulturpris gick i år till Tom Malmquist för boken *I varje ögonblick är vi fortfarande vid liv*. Det är en bok om författarens gravida sambos sjukdom och död, men också om dottern som togs med kejsarsnitt och överlevde.

Ett helt livsdrama ryms på de drygt 300 sidorna, där sjukdom och död men också ansvaret för ett nytt liv är det centrala temat.

Boken börjar med en nästan dokumentär skildring av sambon Karins sjukdom – i influensa som alla trodde först. Hon blev emellertid allt sämre, och när hon fick andningssvårigheter och åkte de in till Södersjukhuset. Där konstaterades att läget var allvarligt och Karin fördes över till Karolinska. Det visade sig vara akut leukemi som måste behandlas med cytotatika, men det skulle barnet inte klara. Alltså måste man först göra kejsarsnitt innan åtgärder mot sjukdomen kunde sättas in.

Tom Malmquist registrerar och dokumenterar allt med största noggrannhet men utan sentimentalitet. Det är som om hans dokumentation blir en rädd-

ningsplanka att krampaktigt hålla i. När barnet är fött, får han dessutom hålla koll på henne också. En flicka blev det som han ger namnet Livia, som han tror att Karin vill att hon ska heta. Namnet blir ju en symbol och ett halmstrå för honom. Men Karin blir bara sämre, trots all expertis som tillkallas, och dör inom kort.

Livia kan snart lämna sin kuvös och får komma hem. Så ringer överförmyndaren en dag och vill ha en redovisning av barnets tillgångar och skulder. Tom förstår ingenting. Han är ju barnets far så varför all denna byråkrati med en överförmyndare? Nu får han också reda på att han måste bli utsedd till vårdnadshavare och att ett faderskaps erkännande måste göras, eftersom Karin och Tom inte var gifta. Han inser nu som först att en far som inte är gift med modern inte har några självklara rättigheter.

I en intervju i Dagens Nyheter säger Tom Malmquist: *"I mina mörkaste stunder har jag sett henne [Livia] som ett straff för att hon tvingade mig att fortsätta leva. Men därför räddade hon mig, och undan för undan blev det lättare."*

Detta är ingen eländeshistoria även om den handlar om en katastrof i en ung människas liv. Boken är ytterst saklig – nästan väl tillbakahållen känslomäs-

sigt. Här varvas händelseförloppet med tillbakablickar i Karins och Toms relation, barndomen och kamraterna i Huddinge, studierna i litteraturvetenskap och Toms ambition att bli författare. Han skriver på en bok men de stipendiepengar han fått rinner iväg snabbt. Karin har dock ett arbete på Kulturhuset i Stockholm.

Boken har ett upplägg och ett språk som är mycket medvetet och sparsmakat. Här handlar det inte om att snabbt och enkelt föra in läsaren i berättelsen. Författaren bjuder på en hel del "tuggmotstånd". Från början skrev författaren uppenbarligen boken som terapi, men när han insåg att det också var fråga om litteratur strök han bort all sentimentalitet. Det har ändå blivit en mycket stark bok, men den känslomässiga delen får läsaren hitta mellan raderna. Boken är läsvärd inte bara för dem som haft liknande upplevelser. Jag läste den nästan andlöst utan att vilja släppa den.

Tom Malmquist, född 1978, debuterade som poet med diktsamlingen *Sudden death* 2007 och två år senare publicerade han *Fadersmjölken*. *"I varje ögonblick är vi fortfarande vid liv"* är hans första prosaverk, och har nyligen tilldelats Dagens Nyheters kulturpris.

Inga-Britt Rova

■ "För att du inte tog det gudomliga,
dig till en krona, för att du valde smälek
och fattigdom, vet vi vem Gud är" lyder
första versen i Elins favoritpsalm.
(text Olov Hartman, musik Börje Ring)

DET ÄR NU SOM LIVET ÄR MITT

Musiken är en stor del av mitt liv, då jag jobbar med det dagligen och dessutom sjunger i olika sammanhang på min fritid. Trots det är det sällan jag sätter på musik när jag kommer hem och bara ska vara för mig själv. Jag tror att musiken har en så pass stor roll i mitt känsloliv att när jag bara vill vara, så vill jag ha det tyst. Med det sagt är det sällan jag i praktiken faktiskt har det tyst kring mig.

Jag gnolar ständigt på melodier som på något sätt har fastnat. Härefter påpekade en kollega att jag nu nunnat på psalm 137 (Den kärlek du till världen bar) i tre dagar. Musiken präglar därmed min vardag och vardagen präglar min musik, dvs vad jag lyssnar på. När jag är arg så lyssnar jag på The Ark. Låtarna *It takes a fool to remain sane* och *Let your body decide* är favoriter. Det är någonting med Ola Salos sätt att sjunga och hur låtarna är arrangerade som liksom eggjar mig. De har också ett ganska bra tempo att gå till, vilket gör att jag kan stampa ut ilskan.

När jag är glad så lyssnar jag på Stevie Wonder eller Beyonce. Att få sjunga med i den svängiga och utsvävande sången gör att det känns som att hela kroppen frigörs på något sätt.

Viss musik betyder också mycket på grund av att den spelades vid en viss händelse som t.ex. en begravning eller dylikt. När mina föräldrar skildes så lyssnade jag mycket på *My song* av Keith Jarrett. Mina föräldrar spelade den ofta tillsammans, mamma på piano och pappa på sax. Då lyssnade jag på den för att sörja. När jag lyssnar på den nu så känner jag tacksamhet gentemot mina föräldrar som har gett mig en musikalisk uppväxt och något att se upp till.

Ett annat exempel på det är när jag för några år sen var inne i en depression. Då sjöng jag *Gabriellas sång* från filmen *"Så som i himmelen"* på en gudstjänst. Texten börjar: *"Det är nu som livet är mitt, jag har fått en stund här på jorden."* Jag är övertygad om att det var en av sakerna till att jag orkade och kunde ta tag i de problemen som gjort att jag hamnat i en depression. Livet är trots allt mitt.

Sången *Små rum* av Lisa Nilsson beskriver för mig hur det är att gå i terapi. Så den passade också under den här perioden.

Jag är inte förvånad av att min kollega hörde mig nynna på en fastepsalm. Att vi befinner oss i fastan just nu bidrar såklart till att det var just den psalmen, men fastan är också min favoritperiod under kyrkoåret. Fastan får mig att varva ner och fundera kring mitt liv och mina prioriteringar. De fastepsalmer vi sjunger är också mina favoriter. Det är sällan jag INTE föreslår 38b *För att du inte tog det gudomliga oavsett vilken gudstjänst det är*, för att den är så fantastisk.

Elin Åkesson

...sjunger bl a i Gustaf Sjökvist kammarkör, vokalgruppen Tonova och jobbar som musiker i Ängskyrkan i Storvreten.

ELIN TIPSAR:

- Lisa Nilssons skiva *Små rum*. Den rymmer hela livet, både stort och smått.
- *Johannespassionen* av Fredrik Sixten. En modern nyskriven passion.
- Nino Ramsbys och Martin Hederos skiva *Jazzen*. En extremt bra skiva som väcker ens känsloliv ordentligt.
- *Glädjens dag*. Sånger i påsktid för barn och vuxna. Både sorgen och glädjen gestaltas väl. Den finns att köpa i Ängskyrkan, välkommen!

Påsk i Botkyrka

BOTKYRKA KYRKA

Lunchmusik

To 17/3 • 12.00
Gabriella Sjögren, cembalo & orgel.
Elisabeth Haag, sopran, flöjt & orgel.

Lunchmusik

To 24/3 • 12.00
Jan Lindberg, flöjt,
Inga Simola, piano

Orgelkonsert

Sö 20/3 • 16.00
Organist Robert Jenderman spelar
Bachs XI

Passionsandakt

Må 21/3 och Ti 22/3 • 18.30

Skärtorsdagsmessa

To 24/3 • 18.30
Enklare mat serveras från 17.30

Långfredagsgudstjänst

Fr 25/3 • 11.00

Långfredagsmusik

Fr 25/3 • 15.00
Brustna Hjärtan Barock; musik av
J G Janitsch, G F Telemann och
Fiorenza; Fri entré

Påskdagsmessa

Sö 27/3 • 11.00
Botkyrka Motettkör,
Erik Sunnerstam, flöjt.

Mässa

Må 28/3 • 11.00
Solister ur Botkyrka Gospel

Botkyrka kyrka

Ljusets kyrka

Tumba kyrka

Folkskaran: »Välsignad är han
som kommer, konungen, i
Herrens namn. Fred i himlen
och ära i höjden.«
LUK.19:38

Jesus: »Hur har jag inte längtat efter
att få äta denna påskmåltid med er
innan mitt lidande börjar.«
LUK 22:15

TUMBA KYRKA

Earth hour konsert

Lö 19/3 • 20.30
Kören Kören och Ungdomskören

Mässa

Sö 20/3 • 11.00
Minikören

Konsert

Sö 20/3 • 16.00
Lukaspassionen av Rolf Martinsson
framförs av Katarina Böhm, mez-
zosopran. Andreas Olsson, baryton.
Botkyrka Kammarkör. Instrumen-
talister. Erika Alfredsson Bohlin,
dirigent

Långfredagsgudstjänst

Fr 25/3 • 11.00
Tumba kyrkokör

Påskdagsmessa

Sö 27/3 • 11.00
AllaKanSjunga-kören
och Tumba kyrkokör

Emmausvandring till Lida

Må 28/3 • 11.00
Vi träffas vid Tumba kyrka 11.00
och pilgrimsvandrar tillsammans
till Lida Idrottskyrka där vi avslutar
med mässa kl 14.00.

Jesus: »Fader, om
du vill det, så ta
bort denna bägare
från mig. Men låt
din vilja ske, inte
min.«
LUK 22:42

Jesus: »Judas, förräder du
Människosonen med kyss?«
LUK 22:48

Torsdag
17 mars

Fredag
18 mars

Lördag
19 mars

Söndag
20 mars

Måndag
21 mars

Tisdag
22 mars

LJUSETS KYRKA

Lukaspassionen

Fr 25/3 • 14.00

Av Seppo Pänkäläinen. Finska körer och solister Inga Simola/dirigent

Påsknattsmässa

Lö 26/3 • 23.30

Botkyrka Gospel och solister!

Påskdagsmässa

Sö 27/3 • 11.00

Påskdagsmässa på finska

Sö 27/3 • 14.00

Vi firar mässa i Botkyrka kyrka

Må 28/3 • 11.00

Jesus: »Jerusalems döttrar, gråt inte över mig, gråt över er själva och era barn.«

LUK 23:28

TULLINGE KYRKA

Frälsarkransvandring

Må 21/3 • 10.00

Passionsandakt musik

Må 21/3 • 18.30

Annika Hudak, solosång

Stilla musik med Stora och Små

Ti 22/3 • 10.00

Passionsandakt - film

Ti 22/3 18.30

Vi ser Jesus Christ Superstar. Från klockan 18.00 serveras enkelt fika i kyrkan.

Passionsandakt - vandring med stora och små

Tullinge kyrka

On 23/3 • 18.30 - 19.30

18.00 Korv med bröd

Skärtorsdagsmässa

Tullinge kyrka

To 24/3 • 18.30 - 19.30

Långfredagsgudstjänst

Tullinge kyrka

Fr 25/3 • 11.00 - 12.00

Ensemble ur Kammarkören

Musik vid korset

Tullinge kyrka

Fr 25/3 • 15.00 - 16.00

Camilla Helander sång

Jonas Sjöblom flöjt

Påskdagsmässa

Tullinge kyrka

Sö 27/3 • 11.00 - 12.30

Påskkören

Emmausvandring till Lida

Må 28/3 • 11.00

Vi träffas vid Tullinge kyrka 11.00 och pilgrimsvandrar tillsammans till Lida Idrottskyrka där vi avslutar med mässa kl 14.00.

Tullinge kyrka

Lida Idrottskyrka

Ängskyrkan

LIDA IDROTTSKYRKA

Gudstjänst med nattvard

Må 28/3 • 14.00

Folkhopen: »Korsfäst, korsfäst honom!«
LUK 23:21

ÄNGSKYRKAN

Mässa med påskspel

Sö 20/3 • 11.00

Barn- och Diskantkören framför ett påskspel

Passionsandakter

Må 21/3 - On 23/3 • 19.00

Påskpyssla med Öppna förskolan

Ti 22/3 • 15.00 - 17.00

Påskpyssel för barn och vuxna

Ekumenisk skärtorsdagsmässa

To 24/3 18.00

Medverkande från Equmenia-kyrkan, Pingstkyrkan, Tumba kyrka och Ängskyrkan

Långfredagsgudstjänst

Fr 25/3 • 11.00

Maria Wilsson, sång.

Staffan Sandström, piano

Påsknattsmässa

Lö 26/3 • 23.30

Ängskören

Påskdagsmässa

Sö 27/3 • 11.00

Ungdomskören

Män i skinande kläder: » Han är inte här, han har uppstått.«
LUK 24:6

Jesus: »Innan tuppen gal i natt har du förnekat mig tre gånger.«
LUK 22:61

Jesus: »Fader, i dina händer lämnar jag min ande.« När han hade sagt detta slutade han att andas.
LUK 23:46

Onsdag
23 mars

Skärtorsdag
24 mars

Långfredag
25 mars

Påskafton
26 mars

Påskdagen
27 mars

Annandag påsk
28 mars

